7
Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ym. talousarvioaloitteesta koskien määräaikaista hävikkikoordinaattoria

HEL 2016-001983 T 00 00 03

Lausuntoehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Petra Malinin ym. talousarvioaloitteesta koskien määräaikaista hävikkikoordinaattorin toimen perustamista vuodeksi 2017 ja riittävien resurssien varaamisesta tätä varten:

Varhaiskasvatusviraston palveluverkkoon kuuluvat päiväkotitoiminta, ryhmäperhepäiväkotitoiminta, leikkipuistotoiminta sekä kehitysvammaisten ja autististen koululaisten iltapäivätoiminta. Toimintaa järjestetään yli 400 eri osoitteessa ja toimipisteiden koko vaihtelee muutaman lapsen ryhmäperhepäiväkodista yli 200 lapsen päiväkotiin. Varhaiskasvatusviraston päiväkodeissa tarjottiin vuonna 2015 yli 7 600 000 ateriasuoritetta, joiden kokonaiskustannukset olivat noin 26,9 miljoona euroa. Lapsen päiväkotiaterioiden (aamupala, lounas ja välipala) keskimääräinen hinta oli tilattujen aterioiden mukaan 7,04 euroa lasta kohden.

Päiväkotien ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja palveluntuottajan (Helsingin kaupunki palvelukeskus-liikelaitos) välinen sopimus. Ruokalistoja ja tuotevalikoimia suunnitellaan yhteistyössä palveluntuottajan kanssa asiakasta kuullen. Palveluntuottaja tarjoaa päiväkodeissa tarvittavat ateriat, ryhmäperhepäiväkodeille ateriatarvikkeet, leikkipuistoille välipalatuotteet koulujen toiminta-aikana ja kesällä auki oleville leikkipuistoille lämpimän aterian.

Ruokahävikkiä vähennetään eri keinoin yhteistyössä palveluntuottajan ja toimipisteiden henkilökunnan kanssa. Toimipisteissä seurataan mm. ruoan menekkiä ja asiakasmääriä. Päiväkodin henkilökunta voi vaikuttaa tilausmääriin vielä saman päivän aamuna lasten läsnäolojen mukaisesti. Lisäksi palveluntuottaja seuraa ruokahävikkiä säännöllisesti kaikissa toimipaikoissa ja tekee tarvittaessa muutoksia tuotantomääriin.

Vuosina 2012–2015 on varhaiskasvatusvirastossa tehty menestyksekkäästi työtä ruokahävikin pienentämiseksi. Asetetut säästötavoitteet ovat toteutuneet joka vuosi ja hävikin aiheuttamat kustannukset ovat pienentyneet vuosi vuodelta. Varhaiskasvatusvirastossa kiinnitetään huomiota ruokatilaushävikin ja palveluntuottajan raaka-aineiden hävikin lisäksi energian- ja vedenkulutukseen. Kiinnittämällä huomiota ruokatilausmääriin ovat varhaiskasvatusviraston päiväkodit säästäneet vuo-

sien 2012–2015 aikana yli 580 000 euroa. Tätä työtä jatketaan edelleen vuoden 2017 aikana ja haetaan uusia tapoja vähentää ruokahävikkiä.

Leikkipuistoissa tarjottiin kesäruokailussa vuonna 2015 hieman yli 200 000 ateriaa. Leikkipuistoissa tarjottava ruoka valmistetaan palveluntuottajan keskuskeittiössä ja se toimitetaan leikkipuistoihin lämpöastioissa, koska leikkipuistojen keittiötiloja ei ole suunniteltu ruoan valmistukseen eikä lämpösäilytykseen. Leikkipuistojen ruokakustannukset ovat viimevuosina pysyneet samalla tasolla (annoshinta on 1,14 euroa lasta kohden). Leikkipuistojen toteutunutta annoskokoa ja ruokahävikkiä on seurattu useiden vuosien ajan. Hävikkiprosentti on ollut noin 8–10 prosenttia. Hävikkiin vaikuttavat asiakasmäärän vaihtelut mm. säästä johtuen. Lapset voivat tulla leikkipuistoon ilman ennakkoilmoittautumista. Leikkipuistoissa otetaan käyttöön sähköinen ruuan tilausjärjestelmä toukokuun 2016 aikana.

Helsingin kaupunki on volyymiltaan laaja ja monimuotoinen ruokapalvelun toimija, jolla on paljon yhteistyökumppaneita. Hävikinhallinnan tasoja on useita ja vastuut jakautuvat sen eri tasoille ja toimijoille. Vastuuta ei voi keskittää, sillä kehittämistyö tapahtuu toiminnan eri tasoilla. Hävikinhallinta on jatkuva prosessi, jota on tarkasteltava eri näkökulmista.

Varhaiskasvatusvirasto on mukana yhteistyössä, mikäli ruokakoordinaattorin toimi päätetään perustaa muualle kaupungin organisaatioon. Tehtävä sopisi parhaiten taholle, joka tarkastelee asiaa koko kaupungin näkökulmasta. Määräaikaisen hävikkikoordinaattorin toimesta aiheutuviin lisäkustannuksiin ei ole varauduttu varhaiskasvatusviraston vuoden 2017 talousarvioesityksessä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Huomion kiinnittäminen ruokahävikkiin on osa lasten ympäristökasvatusta ja siihen huomiota kiinnittämällä voidaan entisestään lisätä lasten ja lapsiperheiden tietoisuutta ruokahävikin ympäristövaikutuksista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt 26.5.2016 mennessä varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa valtuutettu Petra Malinin ym. talousarvioaloitteesta koskien määräaikaista hävikkikoordinaattorin toimen perustamista vuodeksi 2017 ja riittävien resurssien varaamisesta tätä varten.

Allekirjoittamaton aloite on tämän asia liitteenä 1.

Kaupunginhallitus on pyytänyt lausuntoa myös opetuslautakunnalta ja palvelukeskus-liikelaitoksen johtokunnalta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi

Liitteet

1 Malin Petra, talousarvioaloite Kvsto 17.2.2016 asia 19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus